

Věc C-182/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

23. dubna 2020

Předkládající soud:

Curtea de Apel Suceava (Rumunsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

30. března 2020

Navrhovatelé:

BE

DT

Odpůrci:

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Suceava

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași

Accer Ipurl – lichidator judiciar al BE

EP

Předmět původního řízení

Návrh podaný BE, společností v úpadku, a DT, společníkem a jednatelem této společnosti, znějící na obnovu řízení proti rozsudku vydanému Curtea de Apel Suceava (odvolací soud v Sučevě, Rumunsko) v řízení o odvolání, kterým posledně uvedený soud potvrdil rozhodnutí daňových orgánů [Administrația Județeană a Finanțelor Publice Suceava (Okresní správa veřejných financí v Sučevě, Rumunsko) a Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași (Regionální ředitelství pro veřejné finance v Iași, Rumunsko)] opravit daň z přidané hodnoty (DPH) ve prospěch státu tím, že odepřelo odpočet DPH ze zdanitelných plnění uskutečněných před zahájením insolvenčního řízení týkajícího se uvedené společnosti.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Podle článku 267 SFEU je požadován výklad směrnice 2006/112/ES a zásad daňové neutrality, nároku na odpočet DPH a daňové jistoty.

Předběžná otázka

Brání směrnice 2006/112/ES a zásady daňové neutrality, nároku na odpočet DPH a daňové jistoty za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, vnitrostátní právní úpravě, která zahájením insolvenčního řízení s hospodářským subjektem automaticky a bez další kontroly ukládá opravu DPH tím, že odepírá odpočet DPH ze zdanitelných plnění uskutečněných před prohlášením úpadku a ukládá povinnost hospodářskému subjektu zaplatit odpočitatelnou DPH? Brání za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, zásada proporcionality takovým ustanovením vnitrostátního práva s ohledem na hospodářské důsledky pro hospodářský subjekt a na to, že taková oprava je konečná?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, články 168 a 185 až 189.

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (zákon č. 571/2003, kterým se zavádí daňový zákoník) - článek 11, který stanoví opravu DPH v případě plnění, které nemá hospodářský účel, článek 148, který se týká opravy odpočitatelné daně v případě pořízení jiného než investičního majetku, a článek 149, týkající se opravy odpočitatelné daně v případě investičního majetku, jenž stanoví, že osoba povinná k dani ztrácí nárok na odpočet daně za nedodaný movitý majetek v případě, že je určen k uskutečnění plnění, která nezakládají nárok na odpočet, jakož i opravy nároku na odpočet v případě použití investičního majetku pro jiné účely, než je výkon hospodářské činnosti nebo pro plnění, která nezakládají nárok na odpočet daně.

Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal (nařízení vlády č. 44/2004, kterým se schvalují prováděcí ustanovení k zákonu č. 571/2003, kterým se zavádí daňový zákoník), body 53 a 54, které se týkají použití článků 148 a 149 zákona č. 571/2003.

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (zákon č. 227/2015, kterým se zavádí daňový zákoník), čl. 305 odst. 7 a 8, které upravují opravu DPH prostřednictvím přehodnocení nároku na odpočet.

Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței (zákon č. 85/2006 o insolvenčním řízení), čl. 3 odst. 23, který definuje úpadkové řízení; čl. 47 odst. 7, který stanoví, že ode dne prohlášení úpadku se vykonávají pouze činnosti nezbytné k likvidaci; čl. 116 odst. 1 a 2 upravující likvidační řízení a článek 123 týkající se pořadí pohledávek v případě úpadku, včetně rozpočtových pohledávek.

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (zákon č. 554/2004 o správních řízeních), čl. 21 odst. 1, který umožňuje podání návrhu na obnovu řízení v případě porušení unijního práva.

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 BE je obchodní společností, proti níž Tribunalul Suceava (soud prvního stupně v Sučevě, Rumunsko) dne 10. února 2015 nařídil zahájení úpadkového řízení.
- 2 Daňovým výměrem ze dne 26. listopadu 2015 vyzvaly rumunské daňové orgány společnost BE, aby zaplatila částku ve výši 646 259 rumunských lei (RON) z titulu DPH za některá zdanitelná plnění uskutečněná v období od 20. května 2013 do 13. února 2014. Před zahájením úpadkového řízení byla tato částka považována za odpočitatelnou z důvodu, že odpovídala uvedenému období, během něhož BE vykonávala hospodářskou činnost a byla zaregistrována jako osoba povinná k DPH.
- 3 Veškerý majetek, zboží a investiční majetek, v souvislosti s nimiž daňové orgány nařídily opravu DPH ve prospěch státu, byly prodány v průběhu úpadkového řízení. V návaznosti na tento prodej byla vybrána DPH a společnost BE byla i nadále registrována jako osoba povinná k DPH.
- 4 Společnost BE podala proti daňovému výměru odvolání, které Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Suceava (Regionální generální ředitelství pro veřejné finance v Iași – Župní správa veřejných financí v Sučevě) zamítla rozhodnutím ze dne 22. ledna 2018.
- 5 Společnost BE podala proti těmto rozhodnutím daňových orgánů správní žalobu k Tribunalul Suceava (soud prvního stupně v Sučevě), který žalobě vyhověl a zrušil povinnost zaplatit částku 646 259 RON.
- 6 Daňové orgány podaly proti posledně uvedenému rozsudku odvolání ke Curtea de Apel Suceava (odvolací soud v Sučevě), kterému bylo vyhověno rozsudkem ze dne 18. června 2019, takže společnost BE musela uvedenou DPH uhradit. Soud rozhodující o odvolání potvrdil úvahy daňových orgánů a rozhodl, že úpadek představuje sám o sobě důvod zániku nároku na odpočet, aniž analyzoval plnění skutečně uskutečněná v rámci tohoto postupu.
- 7 Společnost BE a DT podali návrh na obnovu řízení proti rozsudku v řízení o odvolání, ve kterém se dovolávají porušení ustanovení směrnice 2006/112/ES a judikatury Soudního dvora v oblasti DPH.

Základní argumenty účastníků původního řízení

- 8 Daňové orgány konstatují, že společnost pozbyla prohlášením úpadku nárok na odpočet, takže nařídily opravu DPH, která byla původně považována za odpočitatelnou, jak pokud jde o dříve pořízený a skladovaný majetek, tak pokud jde o existující investiční majetek, který patřil navrhovatelce obnovy řízení ke dni zahájení úpádkového řízení.
- 9 Daňové orgány v tomto ohledu uvádějí, že prohlášení úpadku představuje ukončení hospodářské činnosti a že úpadek spočívá pouze v řízení o likvidaci majetku za účelem zániku dluhů společnosti. Podle daňových orgánů již není investiční majetek využíván k výkonu hospodářské činnosti a plnění uskutečněná v rámci likvidace nemají jako taková hospodářský účel.
- 10 Uvedené orgány mimoto dodávají, že je irelevantní skutečnost, že DPH byla i nadále vybírána v důsledku prodeje uvedeného zboží v rámci úpadku.
- 11 Naproti tomu navrhovatelka obnovy řízení uvádí, že v průběhu úpádkového řízení byla i nadále registrována jako osoba povinná k DPH a že plnění týkající se likvidace (prodej movitých a nemovitých věcí, nájem nemovitostí) zůstala v působnosti DPH, která byla i nadále vybírána.
- 12 Společnost BE mimoto tvrdí, že byla znevýhodněna ve srovnání s ostatními hospodářskými subjekty, neboť opravou DPH ve prospěch státu byla zbavena značné částky peněz, kterou odvedla z titulu DPH při pořízení zboží a kterou považovala za odpočitatelnou.
- 13 Navrhovatelka obnovy řízení rovněž uvádí, že vydáním daňového výměru získaly daňové orgány výhodu v úpádkovém řízení, jelikož rozpočtové pohledávky jsou v rámci likvidace uspokojovány přednostně.
- 14 Daňová správa namítá, že navrhovatelka obnovy řízení má po prodeji zboží v rámci úpádkového řízení nárok na novou opravu DPH v její prospěch prostřednictvím přehodnocení nároku na odpočet v souladu s ustanoveními dřívějšího a nového daňového zákoníku.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 15 V odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce si předkládající soud klade otázku, zda je se směrnicí 2006/112/ES a se zásadami daňové neutrality, nároku na odpočet DPH a daňové jistoty slučitelná rumunská vnitrostátní právní úprava, podle níž se hospodářskému subjektu, na který se vztahuje úpádkové řízení, automaticky a bez další kontroly majetku a plnění souvisejících s likvidací ukládá oprava DPH ve prospěch státu odpovídající některým zdanitelným plněním uskutečněným před zahájením tohoto řízení. V tomto ohledu předkládající soud uvádí, že ani daňové orgány, ani soud rozhodující o odvolání skutečně neanalyzovaly obchodní transakce uskutečněné v průběhu úpádkového řízení.

- 16 Vnitrostátní soud rovněž konstatuje, že prodej majetku v rámci likvidace podléhá DPH a že hospodářský subjekt si zachovává postavení osoby povinné k DPH, a žádá tedy o určení, zda výše uvedená směrnice a zásady brání vnitrostátní právní úpravě, podle které jsou plnění uskutečněná v průběhu úpadkového řízení automaticky považována za plnění, která nemají hospodářský účel.
- 17 Mimoto v případě, že by Soudní dvůr dospěl k závěru, že uvedené zdanění sleduje legitimní cíl, si předkládající soud klade otázku jeho přiměřenosti ve vztahu ke sledovanému cíli v rozsahu, v němž takové zdanění pro hospodářský subjekt, který je v úpadku, vytváří zátěž, která je dodatečná (tím, že mu přináší znevýhodnění ve srovnání s ostatními hospodářskými subjekty a zvýhodnění pro daňové orgány spočívající v přednostním uspokojení rozpočtové pohledávky), a dále konečná. Předkládající soud k poslední uvedené bodu uvádí, že daňový orgán neprokázal, že byla provedena nová oprava odpočitatelné DPH v návaznosti na úpadkové řízení.

PRACOVNÍ DOKUMENT